

Gidu, kā saimnieciskās darbības veicēju, finanšu uzskaite un kārtība

VENTSPILS TIC

AGNESE PASTARE, SIA *PB FINANCES* VALDES LOCEKLE

2025. GADA 24.APRĪLIS

3 gadi

9 gadi

14 gadi

9 gadi

Pamatu pamats

Maniem personīgajiem
tēriņiem NAV nekādas
saistības ar manu
saimniecisko darbību

Informācijas avoti tīmeklī

www.vid.gov.lv

www.likumi.lv

Māte Gūgle www.google.lv

Svarīgākie jēdzieni

1. Ieņēmumi – viss, ko es saņemu
2. Izdevumi – viss, ko es iztērēju
3. $\text{Peļņa} = \text{Ieņēmumi} - \text{Izdevumi}$ (ja ir pozitīvs cipars)
(Pašnodarbinātajiem šo sauc par ienākumiem, nevis peļņu)
4. $\text{Zaudējumi} = \text{Ieņēmumi} - \text{Izdevumi}$ (ja ir negatīvs cipars)
5. Debitori – nesamaksātie ieņēmumi
6. Kreditori – nesamaksātie izdevumi
7. $\text{Balance} = \text{balanss starp to, kas man ir (aktīvi) un to, ko es esmu parādā (pasīvi) + peļņa}$
8. Pašnodarbināta persona >> saimnieciskās darbības veicējs

Vienkāršais ieraksts

Viegla grāmatvedība, sarežģīta analītika

Divkāršais ieraksts

Sarežģīta grāmatvedība, viegla analītika

Vienkāršais ieraksts

VID metodika «Grāmatvedības kārtošana vienkāršā ieraksta sistēmā»

- **Atļauts**

- Pašnodarbinātajiem un saimnieciskās darbības veicējiem, individuālajiem komersantiem, individuālajiem uzņēmumiem, zemnieku un zvejnieku saimniecībām
- Līdz apgrozījumam EUR 300'000 gadā (mēnesī vidēji EUR 25'000)

- **Žurnāls**

- Katram gadam ir savs žurnāls
- Ja ved elektroniski, jādrukā gada beigās
- Ar minimālām priekšzināšanām ir paveicams pašam
- Jāglabā 10 gadus
- Gada beigās – jāiesniedz (marts-jūnijs) iedzīvotāju gada ienākuma deklarācija

- **Kases princips**

- Ienākumi - kad ienāk kontā / kad izraksta kvīti / kad izsit čeku
- Izdevumi – kad apmaksā no konta / samaksā skaidrā naudā vai ar karti

Divkāršais ieraksts

«Parastā» grāmatvedība

- Atļauts
 - Jebkuram
- Uzskaitē
 - Katram gadam ir sava galvenā grāmata (GG) vai virsgrāmata (VG)
 - Visus darījumus grāmato debets – kredīts (D-K), t.i. no kurienes nāca un kur palika
 - Bez zināšanām nav paveicams pašam, jāalgo grāmatvedis
 - Uzglabāšanai ir dažādi termiņi, GG vai VG – 10 gadi
 - Gada beigās jāiesniedz finanšu (gada) pārskats (janvāris-aprīlis)
- Rēķinu princips
 - Ienākumi - kad izraksta rēķinu/ kvīti/ čeku
 - Izdevumi – kad saņem rēķinu / čeku

Dokumenti

- Visiem ārējiem dokumentiem ir priekšroka, salīdzinot ar iekšējiem
- Katram dokumentam ir savas noformēšanas prasības, svarīgākās – nosaukums, reģistrācijas numurs, adrese.
- Visi dokumenti ir jāuzglabā vismaz 5 gadus.
- VIDs var veikt pārbaudes un pārbaudīt 3 gadus, bet atsevišķos gadījumos arī agrāk (ja darījumi sākti agrāk, bet turpinājušies 3 pēdējo gadu laika posmā)
- Taisiet paskaidrojošos aktus par visu, kam varētu «piesieties»!

Latvijas nodokļi

<https://www.vid.gov.lv/lv/nodokli>

1. Akcīzes nodoklis
2. Dabas resursu nodoklis
3. Elektroenerģijas nodoklis
4. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
5. Izložu un azartspēļu nodoklis
6. Mikrouzņēmumu nodoklis
7. Muitas nodoklis
8. Nekustamā īpašuma nodoklis
9. Pievienotās vērtības nodoklis
10. Solidaritātes nodoklis
11. Subsidētās elektroenerģijas nodoklis
12. Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis
13. Uzņēmumu ienākuma nodoklis
14. Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis
15. Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas
16. Vieglo automobiļu un motociklu nodoklis
17. Nodevas

iedzīvotāju ienākuma nodoklis

- No algas 25,5%
- No saimnieciskās darbības **peļņas** 25,5% (**min. 50 EUR**)
- Dāvinājumi līdz 3.radniec.pakāpei 0%, pārējie 25,5%
- Noma 10% – **ja** reģistrē līgumu VID **5** dienu laikā
- Nekustamā īpašuma pārdošanas peļņai 25,5%
(kapitāla pieauguma nodoklis)
- Neapliek lauksaimniecības zemes pārdošanu

Kas ir saimnieciskā darbība IIN izpratnē?

Fiziskās personas darbība kvalificējama kā saimnieciskā darbība, ja tā atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

- darījumu regularitāte un sistemātiskums (trīs un vairāk darījumi taksācijas periodā vai pieci un vairāk darījumi trijos taksācijas periodos);
- ieņēmumi no darījuma pārsniedz 14 229 un vairāk EUR taksācijas gadā, izņemot ienākumus no personīgā īpašuma atsavināšanas atbilstoši IIN likuma 9.panta pirmās daļas 19.2 punktam;
- darbības ekonomiskā būtība vai personas īpašumā esošo lietu apjoms norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt atlīdzību.

Kad saimnieciskā darbība vairs nav saimnieciskā darbība, bet darbs?

Uzskata, ka fiziskā persona (maksātājs) gūst ienākumu, par kuru jāmaksā algas nodoklis, ja tiek konstatēta vismaz viena no šādām pazīmēm:

- maksātāja ekonomiskā atkarība no personas, kurai tas sniedz pakalpojumus;
- finansiālā riska neuzņemšanās peļņu nenesoša darba izpildes vai zaudētu debitoru parādu gadījumā;
- maksātāja integrācija uzņēmumā, kuram viņš sniedz savus pakalpojumus. Integrācija uzņēmumā šā panta izpratnē ir darba vai atpūtas vietas esamība, pienākums ievērot uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus un citas līdzīgas pazīmes;
- maksātāja faktisko brīvdienu un atvaļinājumu esamība un to ņemšanas kārtības saistība ar uzņēmuma iekšējo darba kārtību vai citu uzņēmumā nodarbināto fizisko personu darba grafiku;
- maksātāja darbība notiek citas personas vadībā vai kontrolē, maksātājam nav iespējas piesaistīt darbu izpildē savu personālu vai izmantot apakšuzņēmējus;
- maksātājs nav pamatlīdzekļu, materiālu un citu saimnieciskajā darbībā izmantoto aktīvu īpašnieks (šis kritērijs neattiecas uz personīgo autotransportu vai atsevišķiem personīgajiem instrumentiem, kas izmantoti darba uzdevumu izpildei).

Valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas

- No **algas** - darbinieks maksā 10,5%, darba devējs 23,59%, kopā 34,09%
- **Pašnodarbinātais** maksā 31,07% no vismaz minimālās algas tajā mēnesī, kad viņa ienākumi (jeb **peļņa**) **ir lielāka par** minimālo algu
 - Šogad EUR **740**, => nodoklis EUR 229,91.
 - Ienākumiem virs 740 => 10% VSAOI
 - Ja nav peļņas vai tā ir zem 740 => 10%
 - Aprēķina par katru mēnesi atsevišķi un maksā kopā par pagājušo ceturksni.

Minimālās soc.iemaksas

- Katram **pa visām darba vietām kopā** jāsavāc soc.iemaksas minimālajai algai 740,00 EUR (izņēmumi – bērni, pensionāri u.c.).
- Vērtē kopā par ceturksni (3 mēnešos jābūt vismaz 2'220 EUR algai).

Minimālās soc.iemaksas

(!) Ja ir cita darba vieta, tad pašnodarbināto šis neskar

Ja pašnodarbinātā ienākumi ir vidēji zem 740 EUR mēnesī, **VSAA 3 mēnešu laikā** aprēķina **sociālās iemaksas** (**nevis algu!**), cik būs jāpiemaksā un:

- caur VID EDS paziņo līdz 3. mēneša 23.datumam
- Pašnodarbinātajam ir līdz ceturkšņa 3. mēneša 23. datumam no paziņojuma saņemšanas jāsamaksā iztrūkstošās soc.iemaksas.

Minimālās obligātās iemaksas nebūs jāveic par:

- notiesāto, kas tiek nodarbināts brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā;
- **personu, kura ir sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kurai ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi);**
- personu ar I un II grupas invaliditāti;
- personu, **kuras pašas vai laulātā** algas nodokļu grāmatiņā ir reģistrēts **bērns, kas nav sasniedzis triju gadu vecumu;**
- personu, **kuras pašas vai laulātā** algas nodokļu grāmatiņā ir reģistrēti **trīs vai vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, no kuriem vismaz viens ir jaunāks par septiņiem gadiem, kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu;**
- personu, **kuras pašas vai laulātā** algas nodokļu grāmatiņā ir reģistrēts **nepilngadīgs bērns**, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atzīts par personu ar **invaliditāti;**
- **personu līdz 24 gadu vecumam, kura mācās** vispārējās, profesionālās, augstākās (pilna laika studijās) vai speciālās izglītības iestādē, izņemot laiku, kad attiecīgā persona ir pārtraukusi mācības vai studijas;
- personu, kuru **nodarbina darba devējs, kas reģistrēts Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā;**
- personu, kura ir pakļauta sociālās atstumtības riskam un kuru nodarbina darba devējs, kam piešķirts sociālā uzņēmuma statuss;
- personu, kura sniedz valsts finansētu pavadonā (bēnam līdz 18 gadu vecumam) vai **asistenta** pakalpojumu vai pašvaldības finansētu aprūpes pakalpojumu bēnam līdz 18 gadu vecumam, vai Eiropas Savienības politiku instrumentu projekta ietvaros finansētu aprūpes pakalpojumu bēnam līdz 18 gadu vecumam;
- **laiku, kurā pašnodarbinātajam ir pārtraukta saimnieciskā darbība.**

Minimālās obligātās iemaksas nebūs jāveic par: (turpinājums)

Minimālo obligāto iemaksu objektu nepiemēro

- sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa maksātājam,
- iekšzemes darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka
- ārvalstu darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka.

Minimālo obligāto iemaksu objektu nepiemēro proporcionāli par tām taksācijas gada kalendāra dienām, kurās

- darba ņēmējs atrodas atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas,
- bērna kopšanas atvaļinājumā,
- kurās darba ņēmējam (bērna tēvam) ir piešķirts atvaļinājums sakarā ar bērna piedzimšanu,
- kurās darba ņēmējs atrodas atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, kas piešķirts darba ņēmējam, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu nodots aprūpējamais bērns,
- par pārejošas darbnespējas, grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma kalendāra dienām, par kurām maksātājam ir izsniegta darbnespējas lapa

Pašnodarbinātais *stand-by* režīmā

- Ja pašnodarbinātais, kurš **nav** vienlaikus darba ņēmējs, prognozē, ienākums nerasniegs 2220 euro ceturksnī, tad viņš iesniedz EDS iesniegumu **par nākamā ceturkšņa** plānotajiem ienākumiem līdz:
 - 15/12, 15/03, 15/06, 15/09.
- **Ja** pašnodarbinātais **ir** iesniedzis VID šādu iesniegumu (caur EDS – brīvā formā) par nākamā ceturkšņa plānotajiem ienākumiem, **tad** VSAA minimālās iemaksas **neaprēķina un pašnodarbinātais veic obligātās iemaksas no faktiski saņemtajiem saimnieciskās darbības ienākumiem.**
- Apturot darbību, nodokļi nav jāmaksā

Mikrouzņēmuma nodoklis (MUN)

- **Mikra (mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs) nav tas pats, kas 1 EUR SIA (mazkapitāla SIA)!**
- Pieļaujams max.40'000 EUR gada apgrozījums, katrai fiziskai personai drīkst piederēt tikai 1 *mikra*.
- Nodokļu grāmatiņa automātiski nonāk *mikrā* un pamatdarbā zaudējam atvieglojumus – šogad $510 \text{ EUR} \times 25,5\% = 130,05 \text{ EUR}$ mēnesī, bet ja ir arī bērni (apgādājamie), tad vēl papildus $250 \text{ EUR} \times 25,5\% = 63,75 \text{ EUR}$ mēnesī par katru.
- Gada ienākuma deklarācijā *mikras* ienākumi **NAV** jānorāda

Mikrouzņēmuma nodokļa (MUN) maksātāji

- Tāpat kā agrāk – MUNā **80% no nodokļa ir VSAOI**
- MUN likme ir 25%
- MUN var būt tikai FP (arī IK, ZS utml.)
- **MUN nevar būt PVN maksātājs**
- Tiesības attiekties no statusa– 15 dienas pirms jaunā ceturkšņa, 15.12., 15.03., 15.06, 15.09, statuss mainās ar ceturkšņa 1. datumu

Pievienotās vērtības nodoklis

**Tas, ko es rakstu savos rēķinos, ir atkarīgs no manis,
nevis no tā, kam es to rakstu.**

- Darījumiem Latvijā nodokļa likmes ir **21%** (standarts), kā arī **12%** un **5%** (samazinātās)
- Nodokļa reģistrācijas sliekšnis ir:
 - Apgrozījums 50'000 EUR kalendārā gada laikā (drusku pāri 4'000 mēnesī)
 - No ES valstīm ievestā prece 10'000 EUR kalendārā gada laikā
- Ja eksportē preci vai sniedz pakalpojumus ārpus ES – PVN ir 0% **(no 2025.gada 1.janvāra pakalpojumus uz ES drīkst sniegt ARĪ PVN neregistrētas personas)**
- Ja eksportē ES ietvaros preci – nodokļu likme ir 0%
- Ja ES ietvaros sniedz pakalpojumus:
 - Ja pakalpojumu saņēmējs ir PVN (VAT) maksātājs – tad PVN piemēro apgriezto maksāšanas kārtību, jeb ir «VAT reverse charge»
 - Ja pakalpojumu saņēmējs **nav** PVN (VAT) maksātājs – tad piemēro to PVN likmi, kas ir spēkā attiecīgajā valstī
- To, vai ir jāpiemēro 0% vai 21% nosaka **darījuma vieta**. Tikai tad, ja tā nav nosakāma, likmi piemēro pēc pakalpojuma saņēmēja adreses.
 - **Gida pakalpojumi ārzemniekam ir 21% nevis 0%!**
- Latvijā (arī visā ES) ir vairāki īpaši PVN maksāšanas režīmi – piem. kokmateriāliem, datortehnikai, būvniecības pakalpojumiem, lietotām mantām u.c.

PVN īpašais režīms (PVN likuma 139.² pants)

- **Spēkā tikai no 2025.gada 1.jūlija**
- Reģistrējas īpašajā PVN režīmā
- **Nevar atskaitīt priekšnodokli**
- Jāmaksā PVN tikai par tiem **pakalpojumiem, kas tiek saņemti no ES**, piemēram, **Facebook reklāmas** utml.
- Paziņojums par PVN maksāšanu līdz 20.datumam
- Jāsamaksā līdz 23.datumam
- Tas neietekmē pārējo darbību, t.i. savi darījumi **NAV** jāapliek ar PVN
- Apgrozījums nepārsniedz 50 000 EUR.

Saimnieciskās darbības konts

- Pieejams tikai kā nodoklis no apgrozījuma
 - MUN režīms
- Tikai fiziskām personām
- **Skaidru naudu jāiemaksā kontā pašam**
- Nav nekādas uzskaites pašam
- Banka aprēķina 25%, pārējo var izņemt
- Banka pati nosūta nodokli valsts budžetam

Īsi par SDI

1. Jāizveido norēķinu konts bankā, kas nodrošina SDI konta pakalpojumu

Lai izmantotu SDI kontu, tas jāizveido **bankā**, kura piedāvā šādu pakalpojumu.

Bankas (kreditīestādes), kas nodrošina SDI konta pakalpojumu:

[AS Industra Bank](#)

Saimnieciskās darbības veicējam ir tiesības mainīt SDI kontu un banku, kurā tas atvērts. Tāpat var izvēlēties pārtraukt lietot SDI kontu

Praktiskas lietas

Dodamies uz banku

- Nepieciešams atsevišķs bankas konts savai saimnieciskajai darbībai.
- Ja atstāsi tikai savu privāto kontu, tad
 - savā uzskaitē (žurnālā) būs jāfiksē VISI konta darījumi – privātos tēriņus izdalot kā nesaimnieciskus
 - pastāv risks, ka nomaksāsi nodokli arī par kādiem saviem konta ieskaitījumiem, kas nav alga.

Nepieciešams atsevišķs bankas konts

Kā reģistrēties?

EDSā jāiesniedz:

- **Pieteikumu** „Nodokļu maksātāja (fiziskas personas) reģistrācijas lapa”
 - (2015.gada 22.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.537 „Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā” 1.pielikums
 - NACE kods gidiem varētu būt grupā *79 Ceļojumu biroju, tūrisma operatoru un citi rezervēšanas pakalpojumi un ar tiem saistītas darbības* un konkrēti - 79.90 Citi rezervēšanas pakalpojumi un ar tiem saistītas darbības
- Nekustamā īpašuma (ēkas vai dzīvokļa īpašuma) **īpašnieka izsniegtu piekrišanu** nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības veikšanas vietas reģistrācijai attiecīgajā ēkā vai dzīvokļa īpašumā.
 - Piekrišanā norāda ēkas kadastra apzīmējumu vai telpu grupas kadastra apzīmējumu, īpašnieka, kopīpašnieku vai tiesisko valdītāju vārdu, uzvārdu un personas kodu vai nosaukumu (firmu) un reģistrācijas numuru.
 - Ja nekustamajam īpašumam ir kopīpašnieki, nodokļu maksātājs saimnieciskās darbības veikšanas vietas reģistrācijai attiecīgajā ēkā vai dzīvokļa īpašumā iesniedz **visu** nekustamā īpašuma **kopīpašnieku** vai tiesisko valdītāju piekrišanu.
- Ja pašam pieder īpašums, vai esi tajā deklarēts – tad šo piekrišanu nevajag!

Vari sākt darboties, **tikai** tad,
kad vari sevi atrast reģistrā:
https://www6.vid.gov.lv/VID_PDB

Google saimnieciskās darbības veicēju reģistrs

Viss Maps Attēli Video Ziņas Vēl Iestatījumi Rīki

Aptuveni 15 900 rezultāti (0,48 sekundes)

[Saimnieciskās darbības veicēji, VID reģistrētās juridiskās personas un ...](#)
https://www6.vid.gov.lv/VID_PDB/SDV ▼
Informācija par fiziskām personām, kas veic saimniecisko darbību un ir reģistrētas VID Nodokļu maksātāju reģistrā kā saimnieciskās darbības veicējas vai ...
Šo lapu esat apmeklējis daudz reižu. Pēdējā apmeklējuma datums: 17.15.2

VID publiskojamo datu bāze
<https://www6.vid.gov.lv/> ▼
... Saimnieciskās darbības veicēji, VID reģistrētās juridiskās personas un citas personas · Nodokļu maksātāji un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrs ...
Privātpersonām · Saimnieciskās darbības veicēji · Citu ES dalībvalstu ar PVN ...
Šo lapu esat apmeklējis daudz reižu. Pēdējā apmeklējuma datums: 17.8.3

Nodokļu maksātāji un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrs

VID publiskojamo datu bāze

Meklēt visu pieejamo informāciju par nodokļu maksātāju

Persona ☒ fiziskā ☐ juridiskā

Vārds (vārdi)

Uzvārds

Reģistrācijas kods

[Atlasīt](#) [Palīdzība](#)

Kā gūt skaidras naudas ienākumus?

- Nepieciešams EKA (diez vai) vai kvīšu grāmatiņa (vajag!)
- Kvīšu grāmatiņu var nopirkt jebkurā kancelejas preču veikalā vai grāmatnīcā
 - (!) Skatieties, lai grāmatiņā būtu 3 eksemplāri: 1.klientam, 2.savā žurnālā + mapē, 3.paliek kā kontroleksemplārs grāmatiņā.
- Kvīšu grāmatiņa jāreģistrē VID – caur savu EDS (jebkuram ir EDS – caur savu internetbanku).
- Jāsaglabā arī anulētie un sabojātie eksemplāri
- Reizi ceturksnī EDSā jāiesniedz atskaite par kvīšu grāmatiņas veidlapu izlietojumu.

www.vid.gov.lv

Valsts ieņēmumu dienests

PAR VID

AKTUALITĀTES

NODOKĻI

MUITA

KONTAKTI

Privātpersonām

Uzņēmumiem

Algas nodokļa grāmatiņa

Autoratlīdzība

E-komercija

Elektroniskās deklarēšanas sistēma

Fizisko personu mantiskais stāvoklis

Gada ienākumu deklarācija

Ienākuma nodoklis no kapitāla pieauguma

Izziņa par kredīta ņēmēja ienākumiem

Latvijas rezidenti ārvalstīs

Nodokļu atvieglojumi

Nodokļu maksātāji

Nodokļu parādi

Pieslēgties EDS

Mobilās aplikācijas

Uzdot jautājumu VID

Publiskojamo datu bāze

Kalkulatori

Pieteikties konsultācijai

Kvīšu grāmatiņa EDS

- Lai pierēģistrētu: Dokumenti \ No veidlapas \ Darījumu apliecinošie dokumenti \ Kvīšu numuru reģistrācijas iesniegums
- Lai iesniegtu ik ceturkšņa atskaiti (līdz 25.datumam): Dokumenti \ No veidlapas \ Darījumu apliecinošie dokumenti \ Pārskats par reģistrēto kvīšu izlietojumu

Kases grāmata

- Vienkāršajam ierakstam nav obligāta
- Kases grāmatu var nopirkt jebkurā kancelejas preču veikalā
- Ja izmanto programmu – nav nepieciešams pirkt atsevišķi – var izdrukāt no savas programmas.
- Jāfiksē katras dienas ienākumi/izdevumi
 - Ienākumi – kvītis
 - Izdevumi – čeki, ar ko pirkti dažādi materiāli, preces u.tml.
- Jāraksta kases ienākumu/izdevumu orderi:
 - papīrā – var nopirkt gatavus
 - elektroniski – var izdrukāt no programmas vai uztaisīt Excelī

Kā uzskaitīt?

- Papīrā – būs nepieciešams iegādāties speciālu žurnālu
- Elektroniski:
 - Excelī – var izveidot pats savu žurnālu Excelī, ko reizi gadā izdrukā
 - Programmā (Googlē ir atrodamas vairākas), piemēram:
 - www.pats.lv
 - <https://gramatvediba.1w.lv/29-bezmaksas-gramatvedibas-programmas/>
 - Citi varianti

Žurnāls

- Katrs mēnesis jāuzskaita atsevišķi – kopā jāskaita gan par mēnesi, gan par gadu.
- Dokuments kā attaisnojums jebkurai darbībai (ierakstam).
 - Bankās saņemtajos / izdotajos naudas darījumos – pietiek ar bankas izrakstu.
- Var neregistrēt atsevišķā kases grāmatā, taču jāreģistrē kases ieņēmumu un izdevumu orderi – tie ir jātaisa jebkurā gadījumā.
- Kases princips – visu uzskaita pie naudas izmaksas vai iemaksas, hronoloģiskā secībā.
- Visus saimnieciskos darījumus žurnālā norāda EUR un centos, ja ir citas valūtas – visu pārvēršam EUR pēc ECB (LB) kursa

Žurnāla obligātās sadaļas

- Kārtas numurs
- Datums
- Dokumenta nosaukums, Nr, dat.,
- Darījuma partneris
- Apraksts
- Kases darbība (saņemts vai izsniegts)
- Bankas darbība (saņemts vai izsniegts)
- Ieņēmumi un izdevumi pa veidiem:
 - Lauksaimnieciskā darbība
 - Cita saimnieciskā darbība
 - Neapliekamie/Neatskaitāmie
 - ieņēmumi (piem. kompensācija plūdu gadījumā)
 - izdevumi (piem. personīgais patēriņš)
 - Citi (piem. aizdevumi)

«Derīgie» izdevumi (1)

Likuma «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» 11. pants.

No saimnieciskās darbības gūtā apliekamā ienākuma noteikšana

Ministru kabineta noteikumi Nr.899 Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība

- Pamatlīdzekļi (**summa virs 1000 EUR**) – var rēķināt nolietojumu, piemēram, savam dzīvoklim vai savam auto, pēc apstiprinātajām likmēm; arī pamatlīdzekļu remonta izdevumi
 - Ja izmanto gan saimnieciskajai darbībai, gan personīgajām vajadzībām, bet proporciju nevar noteikt, tad izdevumos var attiecināt tikai
 - 50% no nolietojuma.
 - 70% no citām izmaksām, piem. remonta izdevumi.
- Personīgā vieglā automobiļa ekspluatācijas izmaksas (arī izdevumi par degvielu)
 - ne vairāk kā par 70 %, ja ir detalizētās ceļazīmes
 - ja ceļazīmju nav, izdevumos ietver ne vairāk par 50 % no faktiskajām izmaksām.
 - Ja maksā «autonodokli» - izmaksās iekļauj visus izdevumus, ja degvielas patēriņš uz 100km nepārsniedz rūpnīcas noteikto vairāk kā par 20% (jārēķina pēc koeficienta 1,2)

«Derīgie» izdevumi (2)

Likuma «par iedzīvotāju ienākuma nodokli» 11. ⁵ pants.

Pamatlīdzekļu nolietojuma likmes:

- **5 %** Ēkas, būves, ilggadīgie stādījumi
- **10 %** Dzelzceļa ritošais sastāvs un tehnoloģiskās iekārtas, jūras un upju flotes transportlīdzekļi, flotes un ostu tehnoloģiskās iekārtas, enerģētiskās iekārtas
- **35 %** Skaitļošanas iekārtas un to aprīkojums, tai skaitā drukas ierīces, informāciju sistēmas, datoru programmprodukti un datu uzkrāšanas iekārtas, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums
- **20 %** Pārējie pamatlīdzekļi, izņemot:
 - 7,5 % Naftas izpētes un ieguves platformas kopā ar to funkcionēšanai nepieciešamajām iekārtām, kuras atrodas uz šīm platformām, naftas izpētes un ieguves kuģi

«Derīgie» izdevumi (3)

Likuma «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» 11. pants.

No saimnieciskās darbības gūtā apliekamā ienākuma noteikšana

Ministru kabineta noteikumi Nr.899 Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība

- Izejvielas, materiāli, inventārs zem 1000 EUR, preces, kurināmais un enerģija
- Nomas maksa (70%, ja izmanto gan privāti, gan saimniec. vajadzībām)
- Darbinieki (ja tādi ir) - to algas, nodokļi, apmācība, darba vieta, solidaritātes nodoklis utt.
- Komandējuma (sev nevar rēķināt dienas naudu), reklāmas, kancelejas, pasta, telegrāfa, teleksa, telefaksa, mārketinga un mākslas darbu taksācijas izdevumi
- Izdevumi par tālruņa sarunām atbilstoši rēķina izdrukai par visām tālruņa sarunām un tālruņa abonēšanas maksa proporcionāli saimnieciskās darbības vajadzībām veikto sarunu īpatsvaram.
- Nomas un īres maksa
- Citu personu veikto ražošanas rakstura darbu un no citām personām saņemto pakalpojumu izmaksas, izņemot kapitālieguldījumu izmaksas
- Procentu maksa par banku kredīta vai līzinga pakalpojumu izmantošanu, izņemot soda naudas maksājumus;
- Maksa par licenci;
- Zaudējumi tiesas noteiktajā apmērā, kuri nodarīti līgumpartneriem, neizpildot vai pienācīgi neizpildot savas saistības
- Citi izdevumi, ja tie ir pamatoti

Gada ienākumu deklarācija

- 01.marts – 31.maijs – jāiesniedz gada ienākuma deklarācija
 - Papīra formātā – neērti
 - EDS – ērti – liec tik ķekšus un viss sapildās pats
- Visi cipari jāņem no žurnāla
- Avansa maksājumi – 1/12 no iepriekšēja gada nodokļa katru mēnesi
- Iepriekšējo periodu zaudējumu pārņemšanai ir termiņš 3 gadi

Pateicos par uzmanību!

Lūdzu Jūsu jautājumus!

Agnese Pastare
SIA “PB Finances”

Ventspils, Lielais prospekts 54-9, LV-3601, tel. + 371 **29716434**

info@pbfinances.lv

www.pbfinances.lv